

ESTRATÈGIES PER A UN NOU MODEL PRODUCTIU VALENCIA

València 10 de maig de 2010

Bona vesprada. Voldria començar la meua intervenció agraïnt a la "econòmica", per l'organització d'aquest acte i per propiciar un debat necessari sobre una qüestió tan important des del punt de vista econòmic i social. És tan oportú, si me ho permeten, com adequat, considerant els fins d'aquesta societat varies vegades centenària. Agraïsc també, molt sincerament, l'acollida i la presentació de (Paco Oltra i Cesáreo Fernández). Gràcies en nom de CCOO.

Com a nota prèvia, encara que pot ser una obvietat, crec que és necessari definir el que entenem nosaltres per model productiu.

Des d'una perspectiva ampla, el model productiu vindria definit per dos elements:

1. què produïm, és a dir, quina és l'estructura productiva i, per tant, el patró de especialització sectorial que una economia té dintre de l'entorn internacional;
2. com ho produïm, el que ens apropa a l'estructura empresarial, les seves estratègies competitives, i també, al marc institucional i sociolaboral on es desenvolupa l'activitat econòmica. Ens remet a les característiques del mercat de treball, a les limitacions medi ambientals, o al desenvolupament de les polítiques socials.

Les estratègies per al desenvolupament d'aquest nou model tindran, per tant, que definir a llarg termini un canvi en l'estructura productiva, però també, i sobretot, un canvi en el "com", en les estratègies de gestió de la mà d'obra, en la dinàmica d'inversió empresarial, en les polítiques educatives, sanitàries, de serveis socials, en

les polítiques energètiques i de recursos naturals, i en les d'ordenació del territori i d'infraestructures.

El següent que cal definir, és cap a quin model productiu volem anar. Doncs bé, ací hi ha algunes diferències bàsiques entre els agents econòmics i socials que, de moment, estan suposant una certa paràlisi de les actuacions necessàries tant a nivell d'Estat com a nivell de País Valencià.

Les raons que hi ha darrere d'aquestes diferències són bàsicament:

1. La diferent consideració al voltant de l'actual model productiu.

En aquest cas, al País Valencià, hi ha qui no considera fracassat l'actual model i el defineix com "el paradigma dels paradigmes", i per tant, espera una reactivació especulativa en les seves activitats estratègiques, com són la construcció i el turisme. Estaríem davant simplement d'un parèntesi un tant cruel que, de moment, ens situa al cap de les CCAA amb més destrucció d'ocupació en tots els sectors productius, més atur, i més endeutament públic en termes relatius.

2. La diferent perspectiva sobre les reformes estructurals necessàries per a eixir d'aquesta crisi.

Es considera, en aquest cas per part de la dreta econòmica, política i acadèmica, que l'eixida d'aquesta crisi passa necessàriament per reformes en el mercat de treball, més concretament en els costos d'acomiadament, el sistema de pensions i la negociació col·lectiva; i en els comptes públics, especialment, amb canvis en la composició dels impostos en favor dels impostos indirectes i la reducció de la pressió fiscal, acompanyada per la contenció de la despesa social.

Donades aquestes perspectives, difícilment podem parlar d'estratègies consensuades cap a un nou model productiu:

- a. si els poders, polítics i econòmics, no tenen clar el fracàs del model que ens ha portat a aquesta crisi econòmica i social. (No hi ha que perdre de vista mai que els més afectats en aquests "fracassos econòmics" són els treballadores i les treballadores que perden el seu lloc de treball. Avui ja superem el 23% de la població activa);
- b. i si les estratègies que es fiquen damunt la taula (i que alguns des de diferents grups de pressió econòmics i mediàtics, fins i tot, volen imposar) solament serveixen per aprofundir les desigualtats socials, i mantenir el baix cost salarial com paradigma competitiu.

Avui, fins i tot, s'està utilitzant els moviments especulatiu del capital internacional, que, no hi ha que oblidar, està fent l'agost amb el deute públic de les economies més dèbils d'una Unió Europea "subdesenvolupada" en quant a instruments polítics i fiscals, per tal d'imposar des dels anomenats "mercats internacionals" aquestes reformes estructurals, i per tant, donant com a vàlida la dictadura dels especuladors front a la participació democràtica dels ciutadans.

Per a nosaltres, les CCOO, la crisi ens demana un canvi de model productiu que tinga com a objectius bàsics, una estructura productiva més equilibrada, i, sobre tot, un marc social i ambiental més just i sostenible.

Un canvi de model basat en l'ocupació estable, en la qualificació dels treballadors, en la inversió productiva, en la innovació en les empreses, en la investigació i el desenvolupament, en uns serveis públics universals i de qualitat, amb especial referència a la necessària inversió en educació, sanitat, i serveis socials, i en un desenvolupament que faci de l'equilibri ambiental al territori el seu eix de futur.

I per aconseguir aquest canvi es necessiten reformes estructurals importants, que no es faran sense un esforç de diàleg i de clarificació sobre el que són i el que no són eixides a la crisi, que no és només “financera”, ni només econòmica,... és social, cultural i afecta a la credibilitat de les institucions, a la política, independentment de que aquestes es donen per assabentades o no.

Per arribar a un consens caldrà analitzar i valorar el model de creixement anterior que ha estat desgavellat. Però també caldrà partir del convenciment que els nostres sectors tenen futur, tenen potencialitats i avantatges, que cal reconèixer com a base d'una reorientació, és clar.

Hi s'hauran d'escometre reformes:

- Reformes a l'estructura de despesa pública valenciana:
 - a. La que es dirigeix cap a l'activitat productiva, redefinint les polítiques sectorials:
 - i. La política industrial (oblidada fa dècades), per tal de parar el procés de desindustrialització i reconduir les estratègies competitives de les nostres empreses cap a la diferenciació de producte. També la indústria de la construcció que ha de tindre cabuda, ben orientada (obra pública i infraestructures, etc.).
 - ii. el model turístic, que s'ha mostrar com un dels més volàtils a nivell estatal, que necessita un canvi d'orientació segons les noves demandes o
 - iii. les activitats d'un sector agrari amb un potencial encara infrautilitzat;
 - b. Redefinir i analitzar les polítiques actives d'ocupació (en aquests moments moltes de elles inservibles), per tal de millorar la eficàcia. Desenvolupar amb diligència els compromisos en matèria de FP

(centres integrats, centres de referència nacional...No és incomprensible que amb la nostra especialització sectorial només un centre de referència estiga previst al nostre àmbit?

- c. Augmentar la despesa en educació, sanitat i serveis socials. Cal tenir present despesa social al País Valencià és inferior a la mitjana de l'Estat i molt allunyada de la mitjana europea (és molt important la diferència en el nivell d'ocupació en aquestes activitats). Avui, els estats que menys estan patint la crisi són precisament els que tenen un sistema impositiu més potent i un estat de benestar més desenvolupat.
- d. La sostenibilitat ambiental (ordenació del territori, polítiques de mobilitat, actuació a la costa, estalvi energètic, energies sostenibles, redefinició de la política de l'aigua...)... i el desplegament de noves infraestructures per a la informació i superar possibles "bretxes" relatives a la informació i comunicació.

I acabar amb el malbarament de recursos públics en grans fastos de dubtosa rendibilitat econòmica i social, i de efectes molt negatius en la vida democràtica.

- Caldran reformes al sistema financer, sobretot a les caixes d'estalvi i l'Institut Valencià de Finances, per dotar al País Valencià, d'una eina essencial per al desenvolupament del nostre teixit productiu. Avui, la falta de crèdit està darrere d'un important nombre d'empreses tancades i treballadors en l'atur. Si el nostre sistema financer s'haguera mantingut al marge de l'especulació immobiliària, dinamitzada pel propi Consell, avui tindria capacitat per finançar les nostres estructures productives, i noves activitats innovadores.
- Reformes fiscals ambicioses, tant a nivell d'Estat com a nivell de País Valencià. Recuperar la progressivitat del sistema fiscal, i la seva equitat horitzontal i vertical, és un element essencial per reduir les diferències socials. Però a mes,

cal augmentar la pressió fiscal, per tal de desenvolupar el nostre estat de benestar, i reduir la important borsa de frau existent. La batalla per la disminució d'impostos és una mala política per a la democràcia.

- Reformes al mercat de treball. És evident la fragilitat del nostre mercat de treball. Avui, amb una reducció del PIB inferior, fins i tot, a alguns països del nostre entorn, la destrucció d'ocupació ha sigut molt més gran. L'elevada precarització del nostre mercat de treball, amb un nombre molt elevat de treballadors temporals, economia sumergida, i alts nivells de subcontractació, debilita no sols la nostra competitivitat des d'un punt de vista economicista, sinó, sobretot, la nostra estructura social i laboral. Per tant, resulta imprescindible des del nostre punt de vista, una reducció de les modalitats de contractació temporal des de la seva causalització, una major activitat de la inspecció de treball per tal de controlar el frau en la contractació i l'economia submergida, i una reforma àmplia de la negociació col·lectiva que ens permeta una major estructuració a nivell d'Estat, i una disminució del volum de convenis col·lectius. Respecte al cost de l'acomiadament cal tenir present que el cost dels 45 dies que es fica sempre com a exemple, és un cost que l'empresari té el plaer de gaudir, perquè es produeix quan no hi ha causa per a l'acomiadament i l'empresari no vol readmetre. Creiem que hi ha molt poc rigor quan es parla d'aquestes coses, o més bé, molts interessos ideològics.

Aquestes serien les nostres reformes estructurals per tal d'anar cap a un nou model productiu. Cal ressaltar, per últim, que la definició de les diferents polítiques econòmiques, laborals, ambientals i socials per generar un marc propici per a aquest canvi cap a una estructura productiva més equilibrada i sobretot més sostenible, social i ambientalment, han:

- a. de ser coherents, i per tant, no contradictòries per als objectius fixats. Ficarem un exemple: podem tenir un consens ampli al voltant de la necessitat d'augmentar la qualificació dels treballadors com estratègia d'augment de la productivitat i competitivitat de les empreses. Doncs bé, si prèviament o paral·lelament, no hi ha un canvi en les estratègies empresarials que supose una valorització del treball, i per tant, una ocupació més estable, amb major nivell de participació de les treballadores i treballadors als centres de treball,... la major qualificació es tornarà sobrequalificació dintre d'un model laboral precari.

El mateix ocorre quan parlem d'augmentar la I+D+i. De poc serveix si no acompanyem aquesta mesura amb polítiques industrials selectives, amb objectius clars, o si no tenim un sector financer obert a la innovació, i la inversió productiva a llarg termini, i, òbviament, un canvi en el model de competitivitat de les nostres empreses, hores d'ara, que amb algunes excepcions, segueixen competint en els mercats internacionals via costos, especialment, els baixos costos salarials.

Les mesures estructurals proposades per la dreta política no són precisament coherents, i parlen de millores en la qualitat de l'ocupació, o la despesa en I+D+i, a la vegada que redueixen el cost de l'acomiadament, o deterioren el marc de negociació col·lectiva. Això és, senzillament, contradictori en termes econòmics: com volem augmentar la inversió productiva en innovació si abaratim el cost del treball?.

- b. I mantenir la tensió política en la seva coordinació, dintre d'una dinàmica d'anàlisi i avaluació de l'actuació pública continuada, per tal d'augmentar els nivells d'eficiència i eficàcia, millorant els nivells de participació i transparència en la gestió.

confederació sindical de comissions obreres del país valencià

plaça nàpols i sicília, 5-3 • 46003 valència • www.pv.ccoo.es
tel. 963.882.100 • fax 963.882.107 • ccoopv@pv.ccoo.es

Des de CCOO apostem per aquest canvi, que necessita lideratge polític i major nivell de participació democràtica. També al si de les empreses. Sense aquesta aposta no hi haurà, com ens demostra aquesta crisi, un desenvolupament cap a un País Valencià més democràtic, més sostenible i amb majors nivells de cohesió social.

Estes serien algunes idees que des de CCOO PV, considerem necessàries per anar-hi caminant cap un altre model de creixement i productiu al País Valencià.

Paco Molina Balaguer

Secretari general de CCOO PV

CS CCOO PV
secretaria general

 www.pv.ccoo.es

 963882100

 963882107